

KIRJAN TIEDOT

Anu Kantola (toim.):
*Hetken hallitsijat. Julkinen elämä
notkeassa yhteiskunnassa.*
Gaudeamus 2011.

KIRJAN TEKIJÄT

Teoksen toimittaja:
Anu Kantola (VTT) on viestinnän
yliopistonlehtori Helsingin
yliopistossa. Hän on tutkinut
politiikkaa, valtaa, mediaa,
journalismia ja globalisaatiota.

Kirjoittajat: Anu Kantola,
Salli Hakala, Juho Vesa ja
Jari Väliaverronen.

LISÄTIEDOT JA ARVOSTELU- KAPPALEPYYNNÖT

heidi.simomaa@gaudeamus.fi
p. 050 540 1299

Lehdistötiedote 12.5.2011, julkaisuvapaa heti

Nopeassa ja ärhäkässä mediakulttuurissamme kilpailu katsojista, lukijoista ja klikkauksista kiihtyy ja julkiset kohut heittelevät niin poliitikkoja kuin talouselämän päättäjiäkin. VTT, yliopistonlehtori Anu Kantola toimitti tietoteoksen julkisen elämän muutoksista ja yhteiskunnan eliittejä koskevista skandaaleista Suomessa viime vuosikymmenillä. Teos *Hetken hallitsijat* (Gaudeamus 2011) ilmestyy nyt.

”1970-luvulta lähtien yhteiskunnat ovat vapautuneet, keskiluokkaistuneet ja moniarvoistuneet”, Anu Kantola sanoo. ”Vakaat rakenteet ja instituutiot ovat notkistuneet: tuotantorakenne, ammatit, poliittiset aatteet, perhemuodot, identiteetit ja kulttuuri ovat jatkuvassa liikkeessä.”

Notkeammassa 2000-luvun yhteiskunnassa monet julkiset auktoriteetit ja instituutiot – kansallisvaltio, luokkapuolueet, yleisradioyhtiöt, televisiokanavat, sanomalehdet ja laatujournalismi – on kyseenalaistettu, yhteiskunnan eliittien elämä on käynyt entistä arvaamattommaksi ja kansalaisten merkitys on kasvanut. ”Poliitikot joutuvat kamppailemaan näkyvyydestä uusien keinoin ja metsästäämään liukkaiksi käyneitä liikkuvia äänestäjiä”, Kantola toteaa.

Hetken hallitsijat tarkastelee julkisuutta yhteiskunnan ja kulttuurin peili- ja pelisalinä. Julkisuus heijastaa yhteiskunnan ja kulttuurin murroksia. ”Monet auktoriteetit, instituutiot ja vallankäyttäjät on kyseenalaistettu: titaanit on pantu tutisemaan”, Kantola sanoo.

OTTEITA TEOKSESTA

”Monet skandaalit kuvaavat yhteiskunnan muutosta. Aikaisemmin piilossa pysyneistä asioista tulee julkisia skandaaleja yhteiskunnan arvojen tai instituutioiden muuttuessa. Usein skandaalin aiheena olevasta moraalirikkomuksesta on eräviä mielipiteitä: skandaali ei ole läheskään aina lakikirjaan perustuva oikeudenkäynti vaan julkista neuvottelua, jossa määritetään moraalien rajoja. Skandaalit ovat yhteinen sosiaalinen draama, jonka avulla yhteiskunnassa määritellään julkista moraalialia ja neuvotellaan sen muutoksista.” (Anu Kantola)

”Kun puolueet ovat menettäneet varmaa kannattajakuntaansa, julkisuudesta on tullut tärkeä kanava, jossa luodaan yhteys kannattajiin ja erityisesti vaaleissa tärkeisiin liikkuviin ja nukkuviin äänestäjiin. Aatteiden palon on korvannut strategisesti suunniteltu viestintä: tarkkaan hiottu poliittisten ideoiden ja ohjelmien markkinointi.” (Salli Hakala)

”2000-luvulla kansalaisten osallistuminen julkiseen elämään etsii uusia muotoja. Muutosten takana on laajempi yhteiskunnallinen murros, jossa poliittinen järjestelmä on menettänyt arvostustaan ja sen kyky ratkaista yhteiskunnan ongelmia on kyseenalaistettu.” (Jari Väliaverronen)

”Kun mediat ja kansalaiset ovat ottaneet valtaa politiikalta, molemmilla on entistä suurempi vastuu siitä, että julkinen elämä pidetään sellaisena, että sinne on vielä tarjokkaita. Jos julkinen tila tyhjenee merkityksellisistä keskusteluista, myös yhteiskunnan yhteinen elämä köyhtyy ja muuttuu merkityksettömäksi. Jos julkiseen elämään ja politiikkaan ei hakeuduta innokkaasti ja jos sinne pääsystä ei synny kilpailua, demokratia muuttuu tyhjäksi kuoreksi. On ongelmallista, jos politiikkaan hakeutuvat vain ne, jotka eivät muuallakaan pärjäisi, tai jos siellä saavat läpi tahtonsa ne, jotka jaksavat huutaa ja meuhkata eniten.” (Anu Kantola)